

МЕДИЧНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ

Як уже відзначалося раніше, інформаційні процеси присутні у всіх областях медицини й охорони здоров'я. Найважливішою складовою інформаційних процесів є інформаційні потоки. Від їхньої упорядкованості залежить чіткість функціонування галузі в цілому й ефективність керування нею. Потоки починаються в місцях виникнення інформації і забезпечують її надходження в місця прийняття рішень. Потоки складаються з окремих повідомлень, втілених у сигналах і документах, і рухаються в просторі і часі від джерела інформації до одержувача.

Для роботи з інформаційними потоками призначені інформаційні системи (ІС). Інформаційна система - організаційно упорядкована сукупність документів (масивів документів) і інформаційних технологій, у тому числі з використанням засобів обчислювальної техніки і зв'язку, що реалізують інформаційні процеси.

Основна мета ІС медичного призначення складається в інформаційній підтримці різноманітних задач надання медичної допомоги населенню, керування медичними установами (ЛПУ) і інформаційному забезпеченні самої системи охорони здоров'я. Самостійною задачею є інформаційна підтримка наукових досліджень, навчальної й атестаційної роботи.

Обробка інформації в інформаційній системі може здійснюватися ручним, механізованим, автоматизованим і автоматичним способами. З появою комп'ютерів відбулася революція в процесах обробки інформації, і виникли нові інформаційні технології, зокрема, у медицині й охороні здоров'я. Процес упровадження нових інформаційних технологій в охороні здоров'я і медицині звичайно називають інформатизацією охорони здоров'я. Інформатизація медицини та охорони здоров'я повинна сприяти збереженню здоров'я населення України і підвищенню рівня та ефективності надання медичної допомоги. Сьогодні в Україні швидкими темпами йдуть процеси інформатизації всіх галузей народного господарства. В умовах, коли Україна інтегрується в світове співтовариство, першочергове значення набуває впровадження сучасних інформаційних технологій в медичну науку та практику.

Вже сьогодні працює Національний Регістр осіб, які постраждали в наслідок аварії на Чорнобильській АЕС, а також відділи АСУ в областях, які надають МОЗ України оперативну інформацію про санітарно-епідеміологічну ситуацію. Всі ці засоби об'єднані в комп'ютерну мережу "HealthNet". В системі охорони здоров'я діє понад 10,000 комп'ютерів.

Почалась розробка великих проектів в галузі інформатизації охорони здоров'я. Серед них в першу чергу слід визначити проект створення Національної системи прямого доступу "УкрМедНет" з виходом в Інтернет (світову комп'ютерну мережу). Створюється урядова інформаційно-аналітична система з надзвичайних ситуацій при Кабінеті Міністрів. Велика увага при її створенні надається медичній підсистемі. Не менш важлива задача - створення інформаційно-координаційного ядра Національної системи трансплантації органів, тканин та клітин "Укртрансплант".

Зрозуміло, що ефективне виконання та впровадження в життя цих проектів неможливо без чіткого плану дій та їх координації в рамках МОЗ України.

Тому на початку 1995 року було прийнято рішення по створенню Робочої групи по

розробці Концепції інформатизації галузі.

“Концепція державної політики інформатизації охорони здоров'я” була створена відповідно з указом Президента України від 31.05.93 р., №186/93, "Про державну політику інформатизації України", та постанови Кабінету Міністрів України від 31.08.94 р., № 605 про "Питання інформатизації" та Концепції Державної політики інформатизації України, яка затверджена на державному рівні та прийнята за основу.

Класифікація медичних інформаційних систем

Розглянемо класифікацію медичних інформаційних систем по призначенню.

Класифікація медичних інформаційних систем заснована на ієрархічному принципі і відповідає багаторівневій структурі охорони здоров'я, як галузі, що включає базовий (клінічний) рівень (лікарі різного профілю), рівень установ (поліклініки, стаціонари, диспансери, швидка допомога), територіальний рівень (профільні і спеціалізовані медичні служби і регіональні органи керування), державний рівень (державні установи й органи керування). У межах кожного рівня системи звичайно класифікуються по функціональному принципі, тобто по цілям і задачам, розв'язуваним системою.